

Betraktelse på Annandag Jul 2022: Julens sånger & psalmer, klockan 17 i Mariakyrkan, Helsingborg

Texter: Jesaja 9:2-7, Lukas 2:1-20 samt Matteus 2:1-12.

Året 2022, som nu är inne på sin sista vecka, har på flera sätt varit ett av de mest omtumlande åren för världen. Miljoner människor som redan hade det svårt, har fått det än svårare, i alla världs-delarna. 82 miljoner är på flykt, över 40 miljoner saknar tillräckligt med mat. Och klimatet, med översvämningar och bränder har kommit ur balans. Framtiden är oviss – och hoten mellan världs-ledarna trappas upp.

Mitt i allt detta nynnar och sjunger barnen en sång som länge har tillhört den svenska sångskatten. En sång som i all sin enkelhet ändå har ett tydligt budskap till oss. På förskolor, skolor och i hemmen, är det i juletid den här sången som nynnas och som de litet större barnen älskar att sjunga med i, och det beror inte bara på de enkla rimmen! Låt dig inte luras av rimmen.

Midnatt råder, tyst det är i husen, tyst i husen.

Alla sova, släckta äro ljusen, äro ljusen.

Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp.

Tipp, tipp tapp.

Den här första versen kan också alla vi vuxna så där direkt känna in stämningen i:

Att det är midnatt, att det är nedsläckt känner vi både till och av, Jesajas ord om mörkret har bitit sig fast, att det är kall tystnad blir som en föraning också om det som väntar – för jorden och människorna skälver och bävar inför det rådande världslägets raka väg, ja ni minns själva guld, rökelse, myrra och i vår tid den fjärde av de vise männens gåvor, António Guterres prognos.

Sången skissar en bild av hur det är – precis som julevangeliet från Lukas andra kapitel beskriver världsläget när kejsaren ordnade en skattskrivning för att få råd att fortsätta sitt krig, och tvingade människor att ge sig av – och Josef och Maria var några av alla dessa människor som i mörkret fick ge sig av, trots allt som talade mot det förnuftiga med en sådan resa.

Den andra versen handlar om det hopp som julevangeliet målar upp i stark kontrast mot kejsare Augustus värld. För där utanför stallet hörs en sång om fred på jorden, och lovsång till universums Gud som vill att människor ska hålla fred. För i och med att Jesus föds, så återkommer hoppet, herdarna jublar, och människorna vågar tro på framtiden och varandra.

Varje gång jag hör barn sjunga vers två i sången Midnatt råder, eller Tomtarnas Julafton, som den egentligen heter, så tänker jag på att det vi firar, Jesus födelse, hjälper alla människor att krypa ur det som förminskar deras värdighet som människor, till ett liv i balans med alla och naturen. Hjälper alla människor, och därför också mig.

Så här lyder vers två – och det är en vers om hopp:

Se, då krypa tomtar ur vråna, upp ur vråna.

Lyssna, speja, trippa fram på tårna, fram på tårna.

Tipp tapp, tipp tapp, tippe tippe tipp tapp.

Tipp, tipp tapp.

Och precis som barnen när de sjunger, gestaltar psalmen med sina kroppar, då de med sina händer och fötter härmar nyckelmomenten **sovandet**, och **krypandet upp ur vråna**, och **spejandet**, och **lyssnandet**, och **trippandet mot framtiden** så ber och därför hoppas vi att hela världens delar och ledare härmar det här – med julevangeliets core value i sinnet: Fred på jorden – ära åt Gud i höjden, och att de kryper upp ur sin mörka vrån.

Det är vår bästa bön idag! Och den har ingen åldersgräns och behöver ingen stömlinje.

* * *

Psalmer: 113, 121, 429, 134 och 122.

Sånger: När det lider mot jul (R. Liljefors), Det mörknar ute (J. Sibelius), The people that walked (G.F. Händel), I juletid (G. Nordqvist), O, helga natt (A. Adam), Giv mig ej glans (J. Sibelius), Jul, jul, strålande jul (G. Nordqvist), Tre kungar (P. Cornelius), Herodes sång (H. Rosenberg), De heliga tre kungar (P. E. Lange-Müller) samt Den heliga staden (S. Adams).